

kräftige Wirkung, Erfolg; 9) Lebensalter, Altersstufe, besonders das kräftige Jugendalter. Verbunden mit brhāt in den Bedeutungen 4—6; uttamā 4 und 7; revāt 5—7; citrā 6 (s. u. d.).

-as 1) 104,7 (ksūdhyadhyas ~ āsutim dās); 454,5 (~ vīkāya arāye). — 2) 127,8; 178,2; 211,1; 463,4 (neb. bhāgās); 653,7; 659,4; prathamām 83,4; 613,1; sthātūr (agnēs) 222,5. — 3) brhāt ~ ... arcā devāya agnāye 370,1; 397,15. — 4) 192,12 (tuām agne uttamām ~); 358,6 (~ kīrvānās tanūe suāyē); 369,3; 585,4; 640,15; 696,2; 731,7 (neben cūsmam); mit Gen. e-saam (marūtām) 37,9; asya (dācūsas) 71,6; nas 71,7; jātūsthirasya 204,11; asya (rudrāsya) 552,5; indrasya 671,1 (neben māhinam); vrsabhāsya cūsmīnas 869,3; tāva (agnēs) 966,1 (neben crāvas). — 5) 332,8 (neben rayim); 469,6 (gāvām). — 6) 66,4; asmē 125,2; padvāte 140,9; grīnatē 195,9; 481,1; 552,9; 856,12; jaritrbhyas 285,6; 806,4; stuvātē 313,18; 627,35; 872,10; viçē-viçē 362,5; te tanūe 481,4; asmē 561,4; maghavadbhyas 574,3; dācūse 711,1; nas 780,10; nas (virēbhis nr-

bhis) 894,12; cūvacū-rāya 921,4; stotrē 982,5; cācamāneṣu 252,4; yājamāne 263,8; aviprē cid 486,2; in 926,3 erscheint su statt dhā: ā nas devās savitā sāviṣat ~ .. yājamānāya sunvātē. — 7) 136,2; 151,9; 214,10; 409,1; 823,2; 903,7; 922,10; 930,4. — 8) 111,2 ā nas yajñāya taksata ~ rībhūmāt ~; 802,6 vācasse ~ dhās. — 9) 111,1 taksan pitrbhyām rībhāvas yuvāt ~; 865,8 pūnar kalēs akīnūtām yuvāt ~; 485,9 vārṣiyas ~ kīrnuhi; 970,5. 6 ~ vi tāri āyus.

-as-vayas 7) 369,4. — 9) vicarāntas 1024,4. -asā 1) 932,5; 624,9 (cūtrabhājā). — 2) 201,4 (neben ānnēs); 809,47 (pratnēna). — 4) 224,6 (tvākṣīyasā); 477,5 (neben cāvasā). -asas [G.] 1) svādōs abhaksī ~ 668,1. -ānsi 4) ~ jinva brhātās ca 237,7; sām te cīcāmi brāhmanā ~ 946,5. — 5) pāri priyā ~ naptīos hitās 721,1(?) — 6) dādhis 872,1. -obhis 4) 871,8.

vayas-kṛt, a., Jugendkraft [vāyas 4] schaffend [kṛt von kr].

-rīt (agnīs) 31,10; 833,7. -rītas [N. p.] (sómās) 733,2 (stotrē); 781,8.

vāyasvat, a., mächtig, labungsreich [von vāyas 5].

-atas [G.] rāyās 215,15; 408,13.

1. vayā, f., Zweig [ob für dvayā wegen der Zweitheilung?], insbesondere 2) mit dem Gen. des Baumes; 3) bildlich werden die andern Feuer (59,1; 639,33) oder die andern Wesen (226,8) als Zweige des Agni, als aus ihm entsprossen dargestellt; 4) Zweig des Geschlechts, Sippe. -ām 355,1; 960,6. — 2) -āyās 4) anyāsya āti-vīksāsya 498,5. -thim ~ 950,3.

-ās [N. p.] 448,6; 633,17. — 2) vanīnas 454,1; vīksāsya 465,3. — -ās [A. p.] 196,4; 633,6.

2. vayā, f. = 2. vāyas, 1) Opferspeise mit Gen.; 2) Stärkungsmittel für [Dat.].

-ām [dreisilbig ~ -ā] 2) -ās [N. p.] 1) ~ asya tanūe 165,15.

-ās [N. p. dreisilbig ~ -ā] 1) viṣnos 556,5.

vayākin, a., verzweigt, gehenkelt (?) [von 1. vayā, vermittelt durch dessen Deminutiv *vayāka].

-inam 398,5 samjārbhurānas tārubbhis sutegrībham ~.

vayāvat, a., labungsreich [von 2. vayā].

-antam kṣāyam 443,5.

vayīyu, a., frisch, kräftig [von 2. vayā = vāyas], Bezeichnung des Rosses.

-os 639,37 [neben praiyos s. d.].

vayūna, n., ursprünglich Gewebe [von vi, vati], doch mit den unter tan dargestellten Bedeutungsübergänge, daher 2) jedes kunstreiche Werk, insbesondere ein solches, wobei Kenntniss und Geschick erfordert wird; namentlich 3) das Werk des Gottesdienstes, Opferwerk; 4) Helligkeit, Licht, ursprünglich als ausgespanntes Gewebe aufgefasst (s. 402,2); so auch 5) mit kr ein Werk, Gewebe machen, meist bildlich vom Lichte; 6) mit vid auf kunstreiches Werk, Opferwerk u. s. w. sich verstehen; 7) Kenntniss der kunstreichen Werke, namentlich der Opferwerke, Regel.

-am bildlich tās āpas -āni 2) 210,3 (sādhat); atnata ~ 402,2. — 3) 312,3 (sādhan); 210,182,1; vāghātām 237,4. — 8 (taksus); ksitinām 72,7. — 3) 870,7 (? neben bhōjanā); 872,8 (prthivya); 940,3 (vaste). — 5) 92,2. — 6) 152,6; 189,1; 239,6; 456,10; 516,14; 616,5; 948,2.

-e 3) idāyās putrās ~ janiṣṭa 263,3.

-ā 2) jñānām 591,4; nāvā 144,5. — 5) 215,5; 312,3; 162,18; 92,6 (usās uchānti ~ kīnoti). — 7) vi abravīt ~ mārtebhyas 145,5.

-esu 3) 225,4; 675,8. — 4) āhnām 448,5.

vayūnavat, a., hell, deutlich [von vayūna], Gegensatz a-vayunā.

-at tāmas .. avayunām .. sūryena ~ cakāra 462,3.

vayunaçās [von vayūna], kunstgerecht 493,12 imām nas agne adhvarām hotar ~ yaja.

vayūnā, f., Lebenskraft [vgl. vāyas]. Diese Bedeutung scheint in den zwei folgenden Stellen angenommen werden zu müssen.

-ā [N. s.] yād mā ājihita ~ canā ~ ānusāk 875,5; kā maryādā ~ kād ha vāmām 301,13.

vayūnāvat, a. = vayūnavat, hell [Prāt. 554, 558].

-at 347,1 jyōtis tāmasas ~ asthāt.